

7. PREDPISANA ZDRAVILA

7.1 AMBULANTNO PREDPISANA ZDRAVILA

V letu 2021 je bilo izdanih 18,2 milijonov receptov za originalna in generična zdravila ter magistralne pripravke v vrednosti 613 milijonov evrov (indeks 108). Vsak prebivalec Slovenije je v povprečju prejel 9 receptov s predpisanimi zdravili v vrednosti 291 evrov. Izdanih je bilo 97,4 % zelenih receptov ter 2,6 % belih receptov. Največ receptov je bilo predpisanih za zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), delež je bil 25,6 %, sledijo zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 19,2 % deležem ter zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) s 14,7 % deležem. V letu 2021 je bilo povprečje števila izdanih receptov na 1.000 prebivalcev 8.803 receptov. Regionalno so največ receptov (11.012 receptov/1.000 prebivalcev) predpisali v pomurski in najmanj (7.882 receptov/1.000 prebivalcev) v osrednjeslovenski regiji.

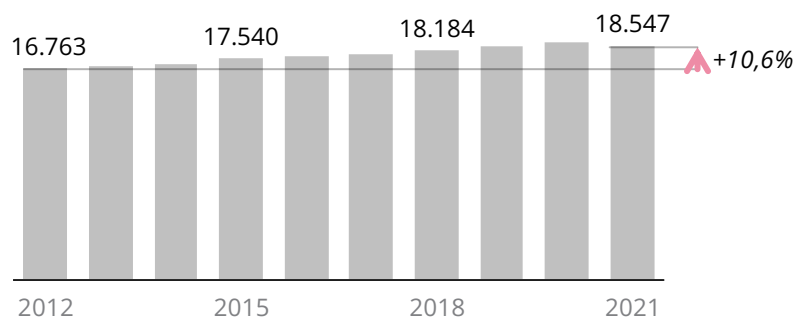
Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določa pravice do zdravstvenih storitev, med drugim tudi pravice do zdravil na recept. Zbiranje podatkov o izdanih zdravilih, predpisanih na recept poteka skladno z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Zbirka NIJZ 64 - Evidenca porabe zdravil izdanih na recept). Lekarne podatke o izdanih zdravilih pošiljajo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), od koder zbrane in obdelane pošljejo na Nacionalni Inštitut za javno zdravje (NIJZ).

Podatke o porabi zdravil prikazujemo po 14 glavnih skupinah anatomsko-terapevtsko-kemične (WHO ATC/DDD) klasifikacije zdravil, ki je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za razvrščanje zdravil.

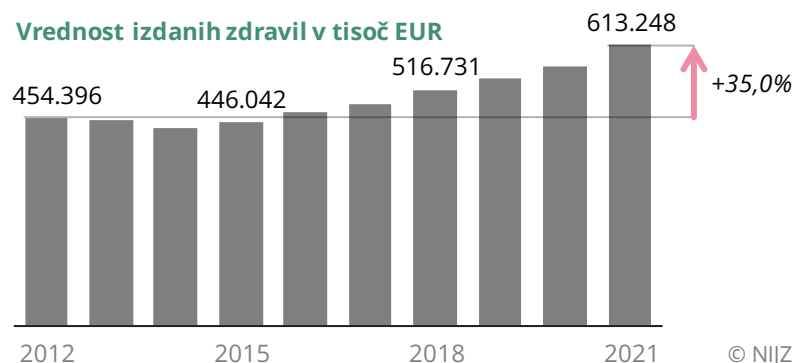
V letu 2021 je bilo izdanih 18.546.947 receptov, od tega 18.221.198 za originalna in generična zdravila ter 325.749 za magistralne pripravke. Med izdanimi recepti za zdravila je bilo 18.069.811 receptov zelenih (97,4 %) ter 477.136 belih (2,6 %).

7.1 Slika 1: Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR, Slovenija, 2012–2021

Število izdanih receptov v tisočih

Vrednost izdanih zdravil v tisoč EUR

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

AMBULANTNO PREDPISANA ZDRAVILA V LETU 2021

18.546.947

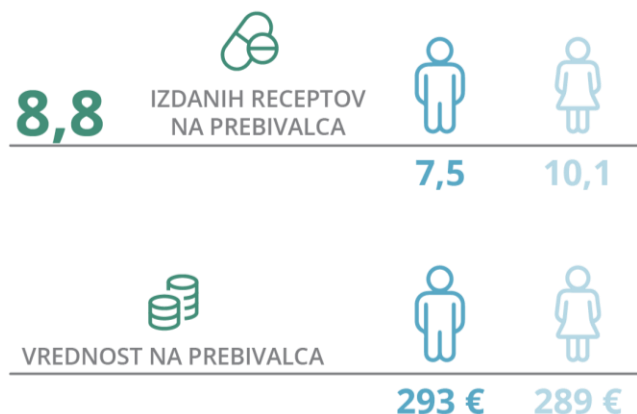
izdanih receptov
v skupni vrednosti

613 milijonov €

33 € / recept

291 € / prebivalca

V POVPREČJU JE BILO VSAK DAN IZDANIH

50.814 RECEPTOV

V VREDNOSTI **1.680.131 €**

NAJPOGOSTEJŠI IZDANI RECEPTI ZA ZDRAVILA

25,6%

ZA BOLEZNI
SRCA IN OŽILJA

19,2%

Z DELOVANJEM
NA ŽIVČEVJE

14,7%

ZA BOLEZNI PREBAVIL
IN PRESNOVE

V 119 lekarnah je bilo **2.003**

ZAPOSLENIH FARMACEVTSKIH DELAVCEV
na primarni ravni

I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7.1 Tabela 1: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2021

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Število receptov		SKUPAJ	%
	Moški	Ženske		
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.142.767	1.584.457	2.727.224	14,7
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	538.085	554.154	1.092.239	5,9
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	2.295.643	2.460.259	4.755.902	25,6
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	259.786	334.372	594.158	3,2
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	351.858	496.171	848.029	4,6
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	110.739	410.153	520.892	2,8
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	324.323	489.934	814.257	4,4
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	87.429	130.426	217.855	1,2
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	498.245	677.145	1.175.390	6,3
N Zdravila z delovanjem na živčevje	1.335.985	2.233.680	3.569.665	19,2
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	23.286	35.169	58.455	0,3
R Zdravila za bolezni dihal	468.404	546.638	1.015.042	5,5
S Zdravila za bolezni čutil	291.663	405.445	697.108	3,8
V Razna zdravila	72.615	62.367	134.982	0,7
Ostalo	132.178	193.571	325.749	1,8
SKUPAJ	7.933.006	10.613.941	18.546.947	

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Zdravila vseh ATC skupin razen ATC skupine V (razna zdravila) so bila pogosteje prepisana ženskam:

- zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) prejema 62,6 % žensk in 37,4 % moških,
- zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) prejema 58,1 % odstotka žensk in 41,9 % moških,
- zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) pa prejema 51,7 % žensk in 48,3 % moških.

7.1 Tabela 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR, po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2021

v EUR	Vrednost izdanih zdravil			Vrednost recepta na prebivalca	Povprečna vrednost na recept
			SKUPAJ		
Zdravila po skupinah klasifikacije ATC					
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	38.458.740	38.310.188	76.768.928	36,4	28,1
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	48.397.032	26.118.741	74.515.773	35,4	68,2
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	44.225.827	41.022.652	85.248.479	40,5	17,9
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	4.403.602	5.081.351	9.484.953	4,5	16,0
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	9.303.827	9.954.169	19.257.996	9,1	22,7
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	4.511.062	6.308.361	10.819.423	5,1	20,8
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	13.340.151	8.762.778	22.102.929	10,5	27,1
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	79.820.084	78.103.953	157.924.037	75,0	724,9
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	7.065.733	12.725.660	19.791.393	9,4	16,8
N Zdravila z delovanjem na živčevje	29.045.252	41.731.388	70.776.640	33,6	19,8
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	280.054	435.305	715.359	0,3	12,2
R Zdravila za bolezni dihal	17.666.689	18.581.530	36.248.219	17,2	35,7
S Zdravila za bolezni čutil	4.363.856	7.071.778	11.435.634	5,4	16,4
V Razna zdravila	4.990.893	3.723.667	8.714.560	4,1	64,6
Ostalo	4.320.481	5.123.167	9.443.648	4,5	29,0
SKUPAJ	310.193.283	303.054.688	613.247.971	291,1	33,1

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

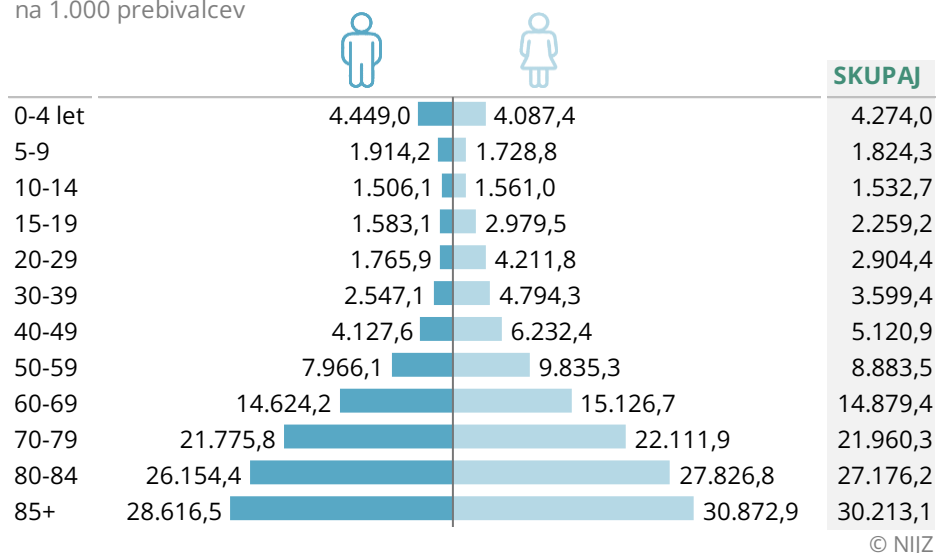
Skupna vrednost izdanih ambulantno predpisanih zdravil v letu 2021 je bila 613 milijonov EUR.

Največ je bilo porabljeno za zdravila za zdravljenje novotvorb in imunomodulatorje (ATC skupina L) – 157,9 milijona EUR, sledijo zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) – 85,2 milijona EUR, zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) – 76,8 milijona EUR ter zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B) – 74,5 milijona EUR.

7.1 Tabela 3: **Pogostost predpisovanja zdravil**, po spolu in starosti, Slovenija, 2021

na 1.000 prebivalcev

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Do devetega leta starosti so zdravila pogosteje predpisovali **dečkom**, v ostalih starostnih skupinah pa pogosteje **ženskam**.

Pogostost predpisovanja zdravil prikazujemo v številu receptov / 1.000 prebivalcev.

Največje predpisovanje zdravil je pri starejših 85 let in več. Predpisanih je bilo preko 30 tisoč receptov / 1.000 prebivalcev.

Pogostost predpisovanja zdravil s starostjo narašča. Opazno poraste po 60. letu, ko je bilo predpisano 14.879 receptov na 1.000 prebivalcev. Po 70. letu začne predpisovanje strmo naraščati.

7.1 Tabela 4: **Izdani recepti za predpisana zdravila** po glavnih skupinah klasifikacije ATC in starostnih skupinah, Slovenija, 2021

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	0-19 let	20-49	50-64	65-80	80+	SKUPAJ
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	93.307	351.296	693.665	1.059.389	529.406	2.727.224
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	12.938	100.670	215.233	469.328	293.809	1.092.239
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	7.277	283.913	1.235.325	2.158.067	1.071.198	4.755.902
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	111.326	169.722	127.267	127.032	58.706	594.158
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	31.232	345.028	148.631	223.534	97.837	848.029
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	13.176	120.468	144.590	173.619	69.012	520.892
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	111.945	263.064	181.384	169.120	88.585	814.257
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	4.691	54.800	70.142	68.074	20.136	217.855
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	66.516	314.049	359.421	315.530	119.783	1.175.390
N Zdravila z delovanjem na živčevje	160.752	755.230	919.512	1.038.062	695.535	3.569.665
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	20.126	19.058	10.137	7.102	2.020	58.455
R Zdravila za bolezni dihal	155.500	274.915	240.887	249.249	94.278	1.015.042
S Zdravila za bolezni čutil	103.926	126.214	129.203	216.137	121.435	697.108
V Razna zdravila	14.867	12.831	26.361	50.638	30.281	134.982
Ostalo	94.563	53.375	56.109	71.360	50.285	325.749
SKUPAJ	1.002.142	3.244.633	4.557.867	6.396.241	3.342.306	18.546.947

¹⁾ Iz prikaza je izločena skupina nedefinirano.

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANIH DNEVNIH ODMERKIH NA 100 PREBIVALCEV NA DAN (DID)

7.1 Tabela 5: Število definiranih dnevni odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2012–2021

DID	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	odmik 2021/2020	%
Zdravila po skupinah klasifikacije ATC												
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	177,9	184,4	188,8	198,2	210,4	221,6	233,2	249,7	281,9	300,3	+18,4	+6,5
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	90,9	95,0	101,0	103,9	104,9	105,6	106,5	106,5	106,8	109,0	+2,2	+2,1
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	540,1	549,1	549,8	553,0	556,3	557,2	555,9	558,4	562,5	563,9	+1,4	+0,2
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	38,1	37,9	38,2	38,9	39,8	39,2	38,3	37,6	34,0	36,0	+2,0	+6,1
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	94,2	95,2	90,7	73,8	73,6	71,9	71,7	72,3	69,8	69,7	-0,1	-0,1
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	20,5	21,6	22,4	23,6	24,1	25,5	26,6	27,2	28,4	29,0	+0,6	+2,1
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	12,8	13,0	12,7	13,2	12,7	12,7	12,9	12,8	10,1	10,0	-0,1	-0,6
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	10,6	11,5	11,0	11,3	11,6	12,1	12,7	13,3	13,7	14,2	+0,5	+3,5
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	60,0	57,8	57,9	61,0	60,4	61,5	64,3	65,9	63,2	65,8	+2,6	+4,0
N Zdravila z delovanjem na živčevje	135,0	140,2	142,6	145,4	148,3	150,0	152,1	154,0	154,7	158,9	+4,2	+2,7
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,0	+3,2
R Zdravila za bolezni dihal	64,9	67,4	69,3	71,9	73,2	73,2	74,9	76,0	74,6	74,6	0,0	-0,0
S Zdravila za bolezni čutil	14,7	15,1	15,7	16,2	16,3	16,5	16,8	17,0	16,8	17,5	+0,7	+4,5
V Razna zdravila	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,0	-0,7

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Tudi v letu 2021 je bilo največ predpisanih zdravil za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) s skoraj 564 DDD na 1.000 prebivalcev na dan (DID), trend porasta je 0,2 %.

Sledijo zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) s 300 DID in trendom porasta 6,5 %.

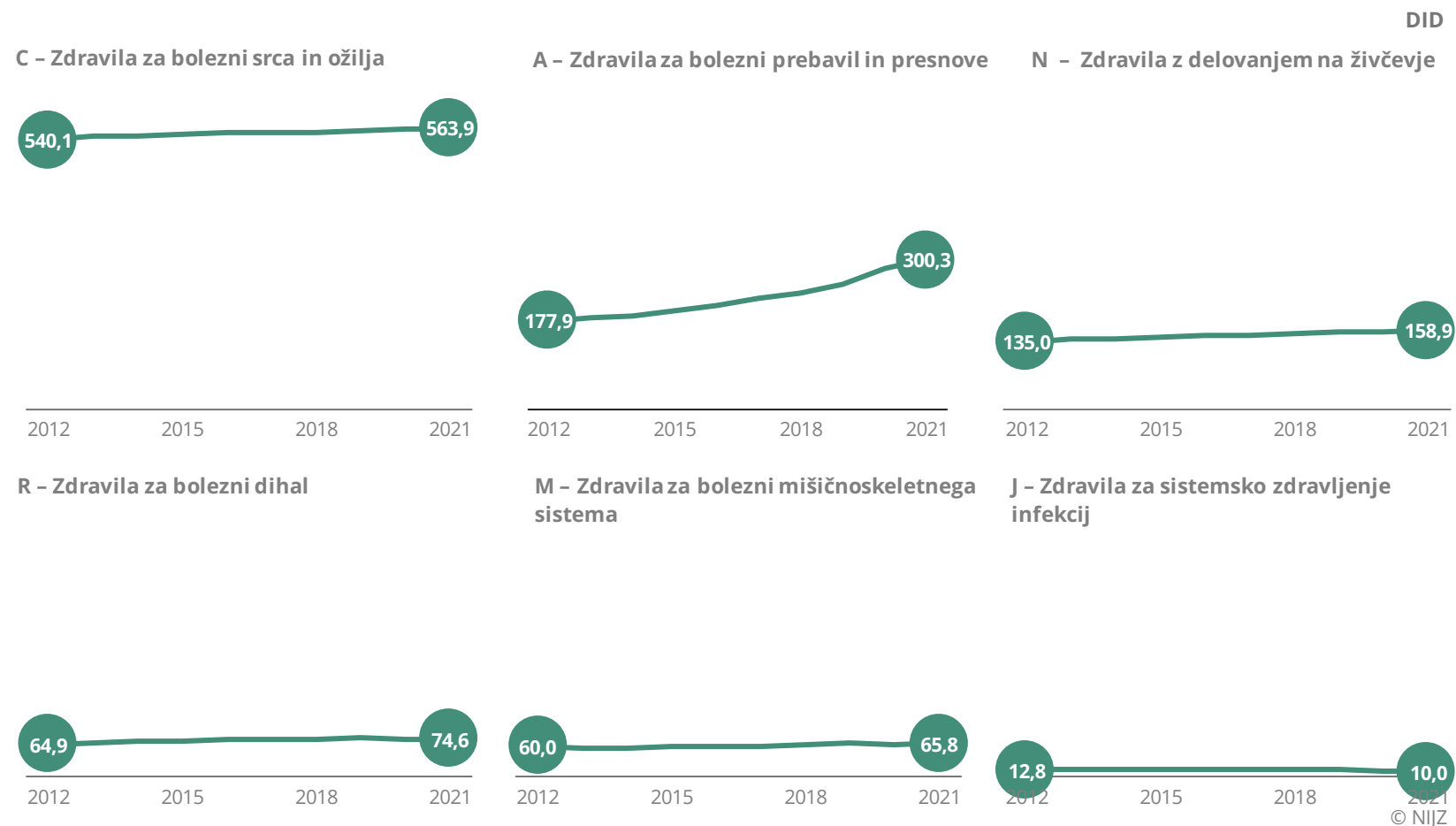
Na tretjem mestu so zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 159 DID in trendom porasta 2,7 % glede na leto 2020.

Najvišji trend porasta predpisovanja je zaznan v ATC skupni A, **najnižji trend**, 0,7 % pa v skupini raznih zdravil (ATC skupini V).

7.1 Slika 2: *Trend porabe v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2012–2021*

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

REGIONALNE PRIMERJAVE

I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7.1 Tabela 6: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021

	Število receptov			Število receptov na 1.000 prebivalcev		
			SKUPAJ			SKUPAJ
Pomurska	534.990	726.332	1.261.322	9.390,1	12.617,4	11.012,1
Zasavska	243.372	331.928	575.300	8.561,3	11.650,7	10.107,7
posavska	324.176	413.791	737.967	8.464,6	11.053,9	9.744,5
Koroška	298.420	386.798	685.218	8.345,5	11.090,0	9.700,7
Podravska	1.291.705	1.758.991	3.050.696	7.800,5	10.859,0	9.312,9
Savinjska	1.007.051	1.348.451	2.355.502	7.683,1	10.567,5	9.106,0
Primorsko-notranjska	211.072	267.559	478.631	7.736,1	10.301,4	8.987,2
Jugovzhodna Slovenija	574.097	727.568	1.301.665	7.720,3	10.173,4	8.922,9
SLOVENIJA	7.933.006	10.613.941	18.546.947	7.497,2	10.119,3	8.802,5
Obalno-kraška	428.831	568.529	997.360	7.262,9	9.563,1	8.417,0
Goriška	437.096	555.316	992.412	7.304,5	9.489,8	8.385,0
Gorenjska	738.664	994.166	1.732.830	6.962,0	9.432,1	8.193,0
Osrednjeslovenska	1.843.532	2.534.512	4.378.044	6.694,6	9.049,8	7.882,1

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

V Sloveniji so v letu 2021 povprečno predpisali 8.803 receptov na 1.000 prebivalcev:

- **največ** v pomurski regiji (11.012 receptov na 1.000 prebivalcev), kar je 20 % nad slovenskim povprečjem; sledili sta zasavska regija z 10.108 recepti in posavska regija z 9.745 recepti na 1.000 prebivalcev;
- **najmanj** receptov so predpisali v osrednjeslovenski regiji (7.882 receptov na 1.000 prebivalcev).

Pod povprečjem so bile štiri regije (obalno-kraška, goriška, gorenjska in osrednjeslovenska).

Ženskam so pogosteje predpisovali zdravila iz skupin klasifikacije ATC. **S starostjo** pogostost predpisovanja zdravil narašča, opazen porast predpisovanja zdravil se kaže po 60. letu. Največje je predpisovanje pri starejših od 85 let.

7.1 Tabela 7: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2021

na 1.000 prebivalcev

Zdravila po skupinah ATC klasifikacije	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.492	1.358	1.377	1.393	1.615	1.411	1.292	1.185	1.163	1.315	1.229	1.238	1.294
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	655	537	513	538	582	566	520	464	498	512	534	507	518
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	3.101	2.310	2.329	2.260	2.699	2.630	2.455	1.989	2.029	2.269	2.323	2.148	2.257
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	328	291	270	300	264	284	282	276	270	296	232	278	282
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni	510	460	442	383	452	403	403	358	381	379	371	423	402
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	233	203	260	258	267	257	230	257	258	270	269	260	247
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	478	402	458	400	358	468	434	338	353	400	359	396	386
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in ... ²⁾	111	96	109	99	115	105	99	101	103	115	123	112	103
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	690	668	713	595	575	646	551	462	494	595	521	481	558
N Zdravila z delovanjem na živčevje	2.182	1.883	2.043	1.826	2.044	1.894	1.658	1.441	1.527	1.768	1.549	1.550	1.694
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	29	31	27	26	23	37	31	27	26	23	21	25	28
R Zdravila za bolezni dihal	585	523	552	461	544	518	466	446	492	503	397	462	482
S Zdravila za bolezni čutil	350	343	358	308	315	331	302	332	342	336	299	362	331
V Razna zdravila	66	59	66	66	86	55	65	64	72	68	57	54	64
Ostalo	201	147	186	193	168	139	133	142	186	139	101	121	155
SKUPAJ	11.012	9.313	9.701	9.106	10.108	9.744	8.923	7.882	8.193	8.987	8.385	8.417	8.803

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

²⁾ imunomodulatorje

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Največ receptov je bilo predpisanih za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) – 2.257 receptov na 1.000 prebivalcev.

Sledijo zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) – 1.694 receptov na 1.000 prebivalcev ter zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) – 1.294 receptov na 1.000 prebivalcev).

Največ teh najbolj predpisanih zdravil je bilo predpisano v pomurski regiji.

7.1 Tabela 8: **Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR** po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2021

na enega prebivalca v EUR

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	40,2	36,4	42,5	40,2	51,9	40,5	34,0	32,2	34,2	36,5	37,7	36,7	36,4
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	51,9	26,2	32,3	38,8	41,3	34,7	32,2	33,6	35,1	45,4	41,7	38,5	35,4
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	51,0	39,2	40,2	39,3	49,0	47,5	44,1	37,7	37,9	42,4	41,8	38,4	40,5
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	5,0	4,9	4,5	4,9	3,9	4,0	4,4	4,4	4,7	4,0	3,5	4,2	4,5
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	11,3	10,0	9,4	8,5	10,5	8,8	9,2	8,4	8,9	8,8	8,5	10,0	9,1
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje ... ¹⁾	4,3	4,8	5,5	5,4	6,0	5,0	4,3	5,2	5,8	4,9	5,6	5,2	5,1
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	10,1	10,2	10,5	11,4	9,3	7,9	10,6	10,9	10,3	10,7	7,9	12,7	10,5
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in	87,1	67,4	74,6	71,1	80,4	71,2	72,3	75,1	77,7	78,1	89,2	74,6	75,0
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	9,8	10,2	10,7	8,5	9,0	15,1	8,1	8,2	10,0	10,1	12,0	7,4	9,4
N Zdravila z delovanjem na živčevje	43,9	33,7	37,5	34,5	37,6	32,5	31,2	31,4	32,6	37,2	33,3	31,3	33,6
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
R Zdravila za bolezni dihal	20,8	18,8	14,6	13,7	15,2	18,1	12,9	18,0	18,0	23,8	17,2	15,7	17,2
S Zdravila za bolezni čutil	5,6	5,3	6,2	4,6	4,9	4,9	5,0	5,7	6,2	5,0	5,1	5,9	5,4
V Razna zdravila	3,9	3,6	4,1	4,4	4,4	3,5	4,0	4,3	4,5	4,4	3,9	4,2	4,1
Ostalo	5,5	4,2	4,3	5,4	4,8	4,8	4,3	4,1	5,3	4,0	3,5	3,7	4,5
SKUPAJ	350,9	275,1	297,3	291,1	328,3	299,0	277,0	279,7	291,6	315,7	311,1	288,8	291,1

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Povprečna vrednost enega recepta je bila 291 EUR.

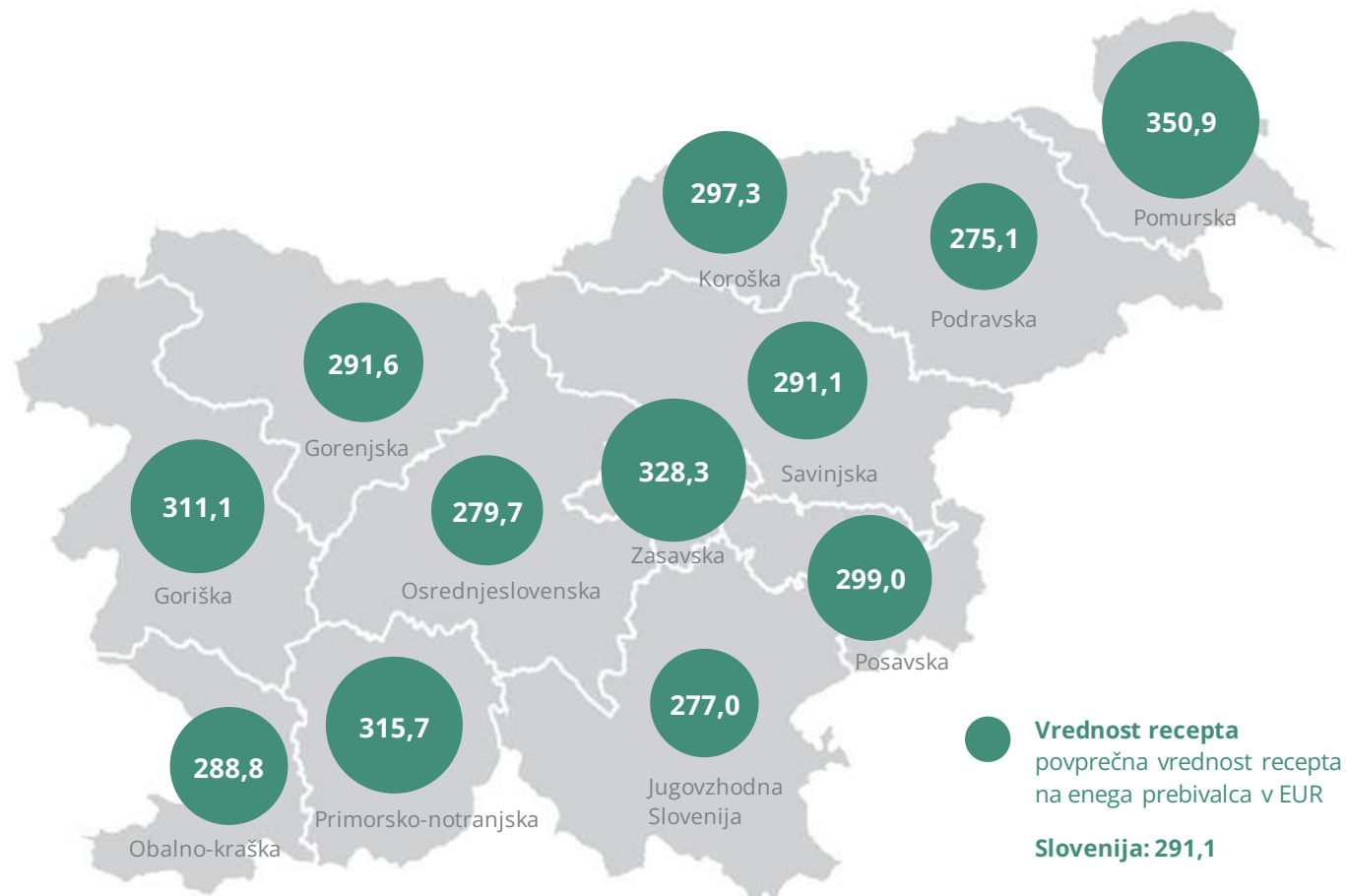
Obstajajo razlike v povprečni ceni tako po regijah kot tudi po ATC skupinah.

Najvišja povprečna vrednost izdanega recepta na enega prebivalca je bila v pomurski regiji (351 EUR), sledijo ji zasavska (328 EUR), primorsko-notranjska (316) ter goriška regija (311 EUR).

Najnižja povprečna vrednost izdanega recepta na prebivalca je bila v jugovzhodni Sloveniji (277 EUR) in v podravske regiji (275 EUR).

7.1 Slika 3: **Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR** po statističnih regijah, Slovenija, 2021

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANH DNEVNIH ODMERKIH

7.1 Slika 4: **Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan (DID)** po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2021

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Povprečno je bilo v Sloveniji predpisanih skoraj 564 DID zdravil za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), 300 DID zdravil za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), 159 DID zdravil z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) ter 10 DID zdravil za zdravljenje infekcij (ATC skupina J).

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) so bila najpogosteje predpisana v pomurski (770 DID) in v zasavski regiji (727 DID).

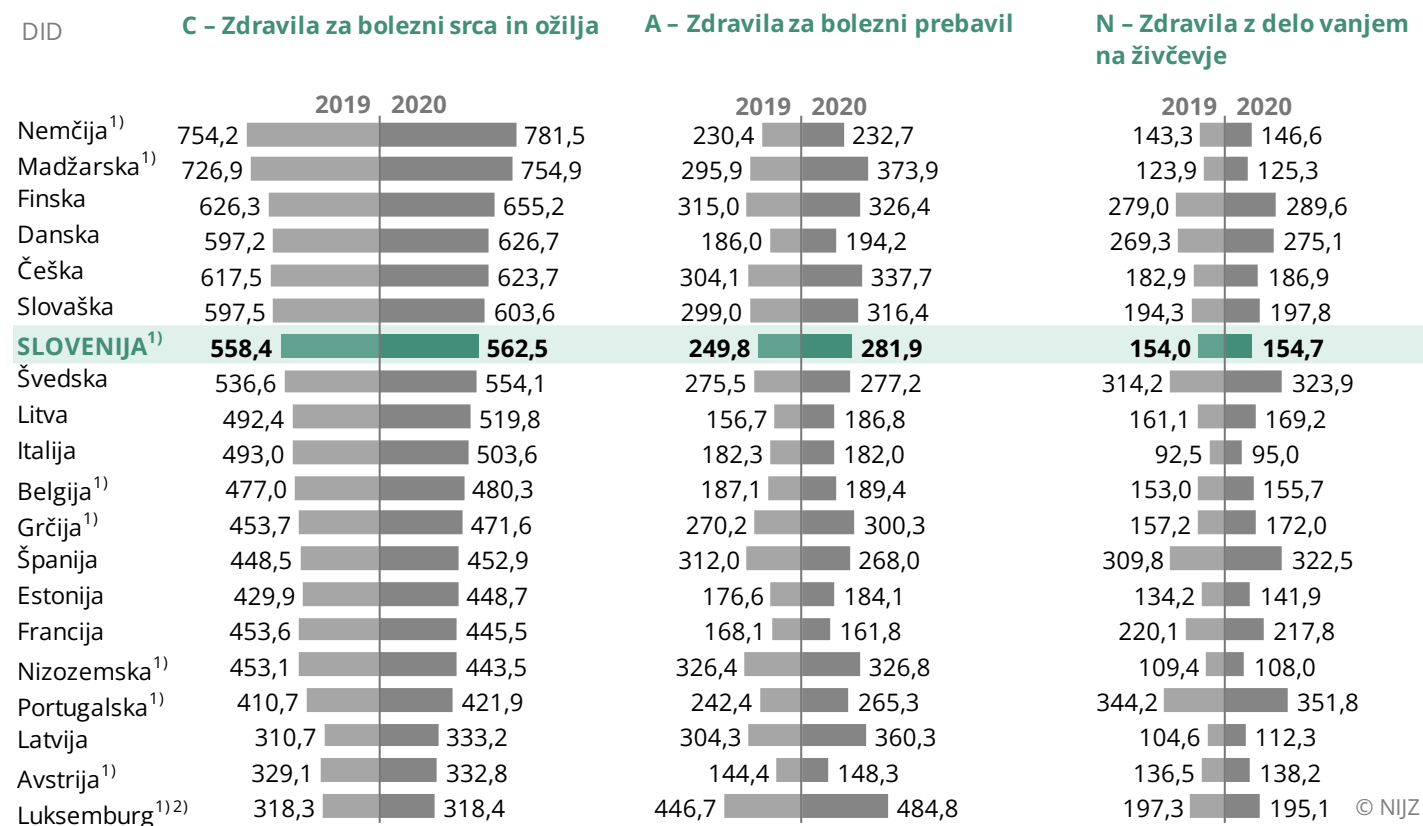
Velike so razlike v pogostnosti predpisovanja zdravil z delovanjem na živčevje (ATC skupina N). Največ se ta zdravila predpisujejo v pomurski (213 DID) in najmanj v osrednjeslovenski regiji (138 DID).

Zdravila ATC skupine A se največ predpisujejo v zasavski regiji (378 DID) in najmanj v goriški regiji (281 DID).

MEDNARODNE PRIMERJAVE

7.1 Slika 5: Poraba zdravil v DID po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija in nekatere države EU, 2019 in 2020

¹⁾ Odstopanje od definicije.

²⁾ Ocena vrednosti za leto 2019.

Viri: OECD.Stat,
http://stats.oecd.org/index.aspx?DatasetCode=HEALTH_PHMC, 24.11.2022
© NIJZ

V Sloveniji je bilo v letu 2020 v skupini zdravil za bolezni srca in ožilja (C) predpisanih 432.386.682 DDD, t. j. 563 DDD na 1.000 prebivalcev / dan.

V skupini zdravil za bolezni prebavil in presnove (A) je bilo predpisanih 216.708.517 DDD, t. j. 282 DDD na 1.000 prebivalcev / dan.

Od Zdravil z delovanjem na živčevje (N) je bilo predpisanih 118.929.386 DDD, to je 155 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

DEFINICIJE

OKRAJŠAVA	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANG IZRAZ
ATC	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za zdravila. Klasifikacija ATC služi kot orodje v raziskavah o porabi zdravil, pri čemer je osnovni namen tovrstnih raziskav izboljšanje kakovosti uporabe zdravil. Klasifikacijski sistem ATC razvršča zdravila glede na njihovo glavno indikacijo (pri večkomponentnih zdravilih se indikacija nanaša na glavno učinkovino).		The WHO Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification
DDD	Definirani dnevni odmerek	Po definiciji je definirani dnevni odmerek (Defined Daily Dose, DDD) statistična enota, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) opredelila za določitev porabe zdravila. DDD-ji se uporabljajo za standardizirane primerjave porabe različnih zdravil med seboj ali med okolji z različnimi sistemi zdravstvenega varstva. DDD je povprečni vzdrževalni odmerek zdravila, ki ga odrasel bolnik prejme v enem dnevu za zdravljenje glavne indikacije zdravila. Predstavlja teoretično vrednost, s katero poenotimo prikaz porabe zdravil. Dejansko odmerjanje se lahko zelo razlikuje od teoretično določenih vzdrževalnih odmerkov. Odmerjanje je vedno individualno prilagojeno in je odvisno od indikacije, spola, starosti in teže oziroma druge individualne značilnosti posameznika.	Število DDD v posameznem pakiranju zdravila je zmnožek količine zdravilne učinkovine v eni farmacevtski obliki (npr. 20 mg v eni tableti) ter števila farmacevtskih oblik v enem pakiranju (npr. škatla z 28 tabletami). Primer: DDD za rosuvastatin znaša 10 mg. V škatli z 28 20-miligramskimi tabletami je 56 DDD.	Defined daily doses (DDD)
DID	Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan	Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan je od SZO priporočen prikaz porabe ambulantno predpisanih zdravil.	Izračuna se na podlagi celoletne porabe zdravil v določeni skupini ATC (v DDD) in števila prebivalcev v določenem letu (na dan 30. 6.). $DID = (1000 * (\text{število DDD})) / (365 * \text{število prebivalcev})$	Defined daily doses per 1.000 inhabitants per day (DID)

OKRAJŠAVA	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANG IZRAZ
Zeleni Rp	Zeleni recept	Zeleni recept je receptni obrazec, katerega izdajatelj in formalni lastnik je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Na ta obrazec pooblašene osebe (zdravniki, zobozdravniki) predpisujejo zdravila, katerih stroški se delno ali v celoti krijejo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ). Zeleni recept ima strokovno funkcijo, to je sam predpis zdravila, ter plačilno funkcijo (zaračunavanje zdravila v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja). Veljavnost takega recepta je 30 dni od datuma predpisa. Če je predpisano zdravilo antibiotik, je veljavnost tega recepta samo 3 dni od datuma predpisa.		Green prescription form
Beli Rp	Beli recept	Beli recept je receptni obrazec, ki je namenjen predpisovanju zdravil, katerih stroški se ne krijejo iz OZZ. Institucija v RS, pooblašena za izdajo uradno veljavnih belih receptov, je Zdravniška zbornica Slovenije. Veljavnost belega recepta je 30 dni od datuma predpisa.		White prescription form
	Celotna vrednost recepta	Celotna vrednost recepta je skupna vrednost zdravil na receptu. Sestavljena je iz deleža cene, ki jo pokrije OZZ, deleža cene, ki jo pokrije prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje (PZZ) oz. pacient, če nima urejenega PZZ, in deleža cene, ki jo doplača pacient v primeru, če je cena zdravila, vključenega v seznam medsebojno zamenljivih zdravil ali seznam terapevtskih skupin zdravil, višja od njegove najvišje priznane vrednosti. Vrednosti zdravil na recept temeljijo na cenah, ki so bile zanje v veljavi na dan izdaje recepta.		Value of prescription
	Ambulantno predpisana zdravila	Ambulantno predpisana zdravila so tista, ki so na podlagi Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Ur. list 65/00, 47/15, 31/18), zbirke NIJZ 64 Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, izdana v lekarnah in zajemajo tako zelene kot bele recepte.	Podrobnejši podatki in metodološka pojasnila so objavljeni v publikacijah o zdravilih na spletni strani NIJZ.	Outpatient prescriptions

OKRAJŠAVA	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANG IZRAZ
%	Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije	Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije prikazuje odstotni delež posamezne glavne skupine ATC klasifikacije, glede na vse izdane recepte za predpisana zdravila.	Pri preračunih deležev v publikaciji Zdravstveni statistični letopis je upoštevana tudi kategorija ostalo, v kateri so razvrščeni izdani recepti za predpisana zdravila, ki zaradi različnih vzrokov niso umeščeni v ostale glavne skupine ATC klasifikacije.	Proportion of prescriptions for medicines by main groups of ATC classification
	Prebivalci Slovenije	Prebivalci Slovenije so osebe s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki v Sloveniji prebivajo ali imajo namen prebivati eno leto ali več, in sicer tudi, če so začasno odsotne (tj. če začasno bivajo zunaj RS), a le, če njihova odsotnost traja manj kot eno leto.	Pri preračunih v publikaciji Zdravstveni statistični letopis, je uporabljeno stanje prebivalstva na dan 01.07. (H2). Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani SURS-a: http://www.stat.si/tema_demografsko_prebivals tvo.asp	Population

SEZNAM SLIK

7.1 Slika 1: Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR, Slovenija, 2012–2021	2
7.1 Slika 2: Trend porabe v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2012–2021.....	9
7.1 Slika 3: Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR po statističnih regijah, Slovenija, 2021	13
7.1 Slika 4: Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2021	14
7.1 Slika 5: Poraba zdravil v DID po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC , Slovenija in nekatere države EU, 2019 in 2020	15

SEZNAM TABEL

7.1 Tabela 1: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2021	4
7.1 Tabela 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR , po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2021	5
7.1 Tabela 3: Pogostost predpisovanja zdravil , po spolu in starosti, Slovenija, 2021	6
7.1 Tabela 4: Izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in starostnih skupinah, Slovenija, 2021	7
7.1 Tabela 5: Število definiranih dnevni odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2012–2021	8
7.1 Tabela 6: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021	10
7.1 Tabela 7: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2021	11
7.1 Tabela 8: Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2021	12